

Законодавство України. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>.

4. Василевська Т.Е. Довіра населення до влади: етичний вимір // Зб. наук. пр. УАДУ: В 4-х ч./ За аг. ред.. В.І. Лугового, В.М. Князева. – К.: Вид-во УАДУ, 2000.- Вип.2. – Ч.3. – С.18-22.

Олена ТИЩУК

слухачка магістратури за спеціальністю
«Публічне управління та адміністрування»
(науковий керівник – к.е.н., доцент, доцент кафедри
менеджменту та публічного управління Дудкіна О.П.)

ОРГАНІЗАЦІЯ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ З ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ В ПИТАННЯХ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ РЕГІОНУ

Сфери взаємодій органів місцевого самоврядування та місцевих органів державної виконавчої влади щодо регулювання соціально-економічного розвитку регіонів найрізноманітніші – економічні, соціальні, культурні, екологічні, релігійні тощо. Відповідно, створюються можливості для існування певних конфліктів між цими органами щодо різного розуміння межі виконання своїх функцій та повноважень. З огляду на це, сучасні процеси удосконалення системи територіальної організації влади в Україні передбачають розробку відповідних правових засад, принципів розмежування повноважень та функцій місцевих органів державної виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

В основі вироблення теоретико-методологічних засад взаємодії органів місцевого самоврядування з органами державної влади в сфері управління регіональним розвитком лежить врахування процесів регіоналізації управління економікою, основи яких закладені "Європейською хартією про місцеве самоврядування", і мають на меті – досягнення оптимального поєднання державного управління і місцевого самоврядування, децентралізацію влади і розширення повноважень регіонів.

Регіоналізація управління економікою ґрунтується на тому, що "органи місцевого самоврядування в межах, встановлених законом, мають повну свободу дій для здійснення власних ініціатив з будь-якого питання, яке не виходить з їх компетенції і не внесене до компетенції іншого органу влади" (пункт 4.2 "Європейської хартії про місцеве

самоврядування") і полягає в розширенні відповідальності місцевих органів влади і управління у вирішенні завдань життєзабезпечення і розвитку території з урахуванням місцевої специфіки, соціально-економічних особливостей і культурно-історичних традицій.

Здійснення регіоналізації управління економікою в сучасних умовах розвитку України має на меті: перехід до функціонального (територіального) типу регіонального управління; ретельне врахування в рішеннях центральних органів влади інтересів регіонів, яких ці рішення стосуються; досягнення консенсусу між центром і регіонами при формуванні державної регіональної політики; послідовне здійснення усіма суб'єктами регіонального управління завдань та механізмів реалізації державної регіональної політики; неухильне підвищення самостійності регіонів у вирішенні власних проблем; формування справжнього і дієвого місцевого самоврядування [1].

Економічною базою раціонального розподілу управлінського впливу органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування є відповідний рівень економічної самостійності та самодостатності регіонів у вирішенні проблем місцевого розвитку. Слід зазначити, що оптимальне розмежування повноважень між двома гілками влади на місцях неможливе без врахування інтересів розширення бюджетної самостійності регіонів, а також врахування регіональних аспектів управління державним та комунальним майном.

Аналіз існуючої системи взаємодії органів державної виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо вирішення завдань регіонального розвитку засвідчив низку управлінських проблем, що зумовлені, передусім, величиною компетенцій, чіткістю структурованості й розмежування повноважень центрального та регіонального рівнів державної влади, з одного боку, місцевих органів державної виконавчої влади та органів місцевого самоврядування – з другого.

Взаємодія органів місцевого самоврядування з органами державної виконавчої влади відбувається при регулюванні: проблем соціального та економічного розвитку територій, інструментами розв'язання яких є регіональні програми та надання бюджетних кредитів; фінансових взаємовідносин в рамках бюджетного процесу через розподіл витратних і доходних повноважень та отримання фінансової допомоги; питань управління комунальною власністю, управління державним майном на території адміністративних районів; організаційних питань.

В сучасній науковій літературі виокремлюються такі функції органів місцевого самоврядування в сфері економічного й соціального розвитку

територій, що різняться за характером та змістом управлінської діяльності та реалізуються через відповідні повноваження: 1) політичні (забезпечення участі населення у вирішенні питань місцевого життя; практична організація реалізації громадою форм прямої демократії; координація діяльності осередків політичних партій; взаємозв'язок з органами державної влади та іншими органами місцевого самоврядування); 2) економічні (набуття територіальною громадою чи їх об'єднанням статусу муніципальної корпорації, за якої громада та утворені нею органи управління виступають повноправним економічним суб'єктом, що здійснює господарську діяльність з метою отримання матеріально-фінансового чи соціального ефекту, застосовує різні форми управління комунальною власністю); 3) соціальні (надання культурно-освітніх, оздоровчих та спортивно-відпочинкових послуг та послуг з соціального забезпечення); 4) екологічні (планування використання території; захист довкілля; організація збирання та зберігання відходів життєдіяльності громади); 5) захисні (місцева пожежна служба; охорона громадського порядку; захист прав споживачів); 6) комунально-побутові (забезпечення електро-, водо- і газопостачанням; обслуговування житлового фонду; благоустрій території); 7) фінансово-економічні (формування місцевого бюджету; програмування економічного й соціального розвитку території; управління комунальною власністю; регулювання діяльності підприємницького сектору) [2].

Проте, вихідним моментом у розподілі повноважень регіональних органів державної виконавчої влади та органів місцевого самоврядування має бути не їх змістовний перелік, а ресурсне забезпечення, що передбачає економічну та кадрову компоненти. Економічне забезпечення виконання повноважень органами місцевого самоврядування має включати можливість формування достатнього обсягу комунальної власності в її матеріальному та фінансовому проявах.

Бібліографія:

1. Дудкіна О.П. Регіональне управління: навч. посібник / О.П. Дудкіна. – Тернопіль: Вид-во "Астон", 2013. – 209 с.
2. Мельник А.Ф., Монастирський Г.Л., Дудкіна О.П. Муніципальний менеджмент: підручник / за ред. А.Ф. Мельник. – Тернопіль: ПП "Матвей", 2013. – 363 с.